

Funded by
the European Union

สรุปข้อเสนอแนะการระดมสมองเพื่อขับเคลื่อนโครงการปีที่ 5 (ปีสุดท้าย)

ร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับชาติ

โครงการ SUCCESS สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 ผ่านระบบ Zoom Meeting

การประชุมระดมสมองเพื่อขับเคลื่อนโครงการปีที่ 5 (ปีสุดท้าย) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสรุปผลการดำเนินโครงการนำร่อง โดยเน้นการนำเสนอการสังเคราะห์ผลผลิต ผลลัพธ์ และสะท้อนภาพรวมช่องว่างและอุปสรรค รวมถึงการต่อยอดนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับนโยบายในแต่ละพื้นที่ พร้อมกับนำเสนอ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมพร้อมของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมูลนิธิชุมชนสงขลา (SCF) และศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์มหาวิทยาลัยขอนแก่น (CSNM) และร่วมรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม (ร่าง) ยุทธศาสตร์ฯ เพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับแผนยุทธศาสตร์ให้มีความครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องตามเป้าหมายของโครงการ โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับชาติ (NAC) ประกอบด้วย ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์, ศ.สุริชัย หวันแก้ว และผศ.ดร.ยรรยงค์ อินทร์ม่วง สรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนขับเคลื่อนโครงการและการผลักดันแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้โครงการนำร่องประสบความสำเร็จได้ดังนี้

1) แต่ละโครงการนำร่องต้อง **ให้ความสำคัญ ทำให้ชัดเจนและตรงประเด็น** คือ

- a. โครงการทำไปแล้ว มีผลลัพธ์ที่เป็นความภาคภูมิใจคืออะไรบ้าง
- b. สิ่งใดจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไข และสิ่งที่ต้องการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงยกระดับเพิ่มขึ้น

2) เนื่องจากขับเคลื่อนให้เกิดการผลักดันแผนรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่แผนของท้องถิ่นนั้นค่อนข้างทำได้ยาก อยู่เหนือภารกิจของท้องถิ่นและขาดงบประมาณสนับสนุน ส่วนใหญ่มักจะถูกมองข้ามและไม่ให้ความสำคัญ ดังนั้น **จำเป็นต้องหาประเด็น Entry Point ที่มีความเฉียบคม แหลคม และชัดเจน** แล้วจัดวาระเพื่อหารือหรือคุยกับท้องถิ่น เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านมนต์ทัศน์ของผู้บริหารเมืองให้ได้

3) จุดเด่นของโครงการ SUCCESS คือ **ข้อมูลระดับครัวเรือน ชุมชน ตำบล ลุ่มน้ำ** ซึ่งมีการเก็บข้อมูลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเอง เป็นข้อมูลเชิงลึกและเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสำคัญต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนของภาครัฐที่เกี่ยวข้องอย่างมาก เนื่องจากภาครัฐยังขาดการสำรวจข้อมูลเชิงลึกและขาดข้อมูลระดับชุมชนมาใช้ในการวางแผนโครงการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่ ทำให้หลายโครงการที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำไปสู่การสร้างเสียหายและส่งผลกระทบต่อทุกคนมีความเปราะบางเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นประเด็นเรื่องการแบ่งปันข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้นั้นเป็นโจทย์ที่สำคัญของแต่ละโครงการ รวมถึงต้องคำนึงถึงการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ และช่องทางในการแบ่งปันข้อมูลเพื่อให้ทุกคน ทุกหน่วยงาน สามารถเข้าถึงข้อมูล นำไปสู่การตัดสินใจและการเปลี่ยนแปลงของเมืองไปในทางที่ดีขึ้นได้

4) จำเป็นต้องวิเคราะห์ **ประเด็นการเมือง** ของแต่ละพื้นที่ด้วย ซึ่งมีความสำคัญมากเนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นมักให้ความสนใจเรื่องของคะแนนเสียงเป็นอย่างมาก อาจอาศัยแนวทางการสร้างความรู้สึกร่วมกันของสังคมในมุมของความทุกข์ จะเกิดพลังที่ทำให้พรรคการเมืองหันมาให้ความสนใจเพื่อเรียกคะแนนเสียงก็เป็นอีกแนวทางทำให้เกิด Agenda ร่วม และเกิดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนขึ้นได้

5) ความสำเร็จของการดำเนินโครงการสามารถวัดการประสบความสำเร็จได้จากการ **เปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหารเมือง** เปลี่ยนความเชื่อ เปลี่ยนการยอมรับข้อมูลเชิงลึก (หรือการเปลี่ยน Theory of Change)

6) การสร้างการเรียนรู้ใหม่ของสังคมไทย อาจจะต้องมองเรื่องการยกระดับการทำงานเพื่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับเครื่องมือที่ทุกคนสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่ต่างไปจากเดิม การสร้างการเมืองใหม่คือการเมืองที่ตัดสินใจเชิงสาธารณะมากขึ้นซึ่งจะต้องเป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างเท่าเทียม

7) แต่ละโครงการนำร่องต้องให้ความสำคัญกับการ **จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** เพื่อเน้นต่อยอดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับแผนการพัฒนา